

SZABADSÁG

A MISKOLCZI FÜGGETLENSÉGI ÉS NEGYVENNYOLCZAS PÁRT KÖZLÖNYE.

SZERKESZTŐSÉG ÉS KIADÓHIVATAL:
Széchenyi-utca 45. WESSELÉNYI és SZELÉNYI nyomdája.
A lap megjelen minden szerdán és szombaton.

Felölös szerkesztő és kiadótulajdonos:
RUTTKAY MENYHÉRT.

ELŐFIZETÉSI DIJ:
Égész évre 5 frt. Félévre 2.50 frt. Negyedévre 1.25 frt.
Egyes szám ára 7 kr.

Az alispán jelentése.

Elofvastuk dr. *Tarnay* Gyula vármegyénk tevékeny alispánjának a múlt 1898-ik évről szóló jelentését. Olvastuk és élveztük.

Ez a jelentés, épp úgy, mint a múlt évben kiadott jelentés, egészen elüt az eddig divott hivatalos alispáni jelentésektől. Magán viseli dr. *Tarnay* Gyula nagy tudását és fáradhatatlan munkásságát, a melyet — mint a vármegyei közigazgatás választott vezetője, lelkesedéssel, ügybuzgalommal megyénk javára fordított.

Az alispán jelentése vármegyénk közéletének, gazdasági, ipari és kereskedelmi fejlődésének hű képét tárja elénk. A ki elolvassa, az teljes tájékozást szerez magának mindazokról a mozgalmakról, melyek haladásunk utját egyengetik.

Kitűnő közigazgatási szaktudással tárgyalja a jelentés a múlt év történetét s kitér a folyó év kiválóbb eseményeire, melyek a viszonyok állását tisztán és élesen megvilágítják.

A jelentés első részében a törvényhatósági bizottság tevékenységét méltatja, megemlékezik azokról a tényekről, melyekben a vármegye akarata és gondolkodása kifejezést nyert. Majd a községi életet tárgyalja s a nagy gonddal összeállított statisztikából látjuk, hogy sok község jól meg van terhelve pótdóval, a mi a szükségletek folytonos szaporodásának eredménye.

Az alispáni jelentés ezután a tanügy állapotáról, a gyámsági és gondnoksági ügyekről, az anyakönyvvezetésről és a közegészségi viszonyokról emlékezik meg részletesen és alaposan.

Majd a közmunka és közlekedési ügy, ipar és kereskedelmi viszonyok, az adózás és sorozás kerülnek sorra a jelentésben.

Kiválóan érdekes az alispánnak a vármegyei közgazdasági viszonyait tárgyaló jelentése, mely tudományos közgazdasági értekezés számba megy. Felöleli a mezőgazdaság érdekeit, az állattenyésztés viszonyait. Tárgyalja az állati betegségeket, az állategészség rendőri intézkedéseket, valamennyit kiváló szakértelemmel.

Szól ezután a múlt év elemi csapásairól, melyek valóságos nyomorba döntötték a népet, különösen Domaháza, Rakacza és Meszes községek lakóit, a kiknek sorsát törvényhatósági gyűjtéssel s a közönség áldozatkészségével enyhítették.

Kiváló tudással és helyes bírálattal emlékezik meg az alispán a szociális mozgalmakról, melyek a múlt évben Tisza-Keszi, Mező-Keresztes, Mező-Kövesd, Szemere, Bogács, Mező-Csáth, Szomolya, Zsércz és Noszvaj községekben ütötték föl fejüket. Előadja azokat az intézkedéseket, melyeket a baj lokalizálására és gyógyítására vonatkozólag tett. Ezeket az intézkedéseket jó lenne mindenkinek megszívlelni, mert ezek igaz kritikáját képezik a mozgalomnak, s ezeknek lehet köszönni, hogy a szociális mozgalom vármegyénkben nagyobb hullámokat nem vert.

Végül a tisztikarban történt változásokról emlékezik meg a jelentés. Majd a kegyelet meleg hangján szól azokról a bizottsági tagokról, a kiket a munka sorából a múlt évben elszóltott a halál.

A jelentés el van látva a szükséges statisztikai kimutatásokkal, a melyekből mindenki bőven tájékozhatja magát a vármegyei közigazgatás állapotáról. Ezek a kimutatások a vármegye vezérének széles körű tudását és fáradhatatlan munkásságát dicsérik.

Életpályák.

Kezdetén vagyunk a magyar ifjuság próbaheteinek. Korábban, mint más, nyugotibb és fejlett ipari országokban, végezzük az iskolai esztendőt.

A gazdaember szereti, ha gyermeke aratás idejére hazakerül és hogy nálunk Péter-Pálkor kezdődik hivatalosan az aratás, mindenik iskola igyekszik úgy rendezni be az évről vizsgálatokat, hogy akkorára hazaérjen az ifjuság a családi fészekbe, hogy együtt ünnepelhesen, mikor az aratók a legelső vasárnap az első kalászkoszorút hozzák a faluba vagy a pusztára.

Innen van, hogy nálunk korábban kezdődik, korábban végződik az iskolák szorgalmi ideje, mint egyebütt és innen van, hogy május végén, június elején már erősen izzad az ifjuság, számot adva róla, hogyan töltötte az iskolai évet és igyekszik azon, hogy mentül jobb bizonyítványt hozzon haza.

Mialatt az ország oktatásügyének vezető emberei középiskolai oktatásunk fejlesztésén és javításán dolgoznak és megfontoltan törekszenek arra, hogy egy lépéssel előbbre vigyék a középső oktatás ügyét, azalatt iskoláinkban serényen folyik a munka.

A kik tanítottak, mérlegelik, mennyire

sikerült fáradozásuk és melyik tanítványuk vált képessé arra, hogy a tudás széles mezején beljebb, az iskolázás fokozatán egy lépcsővel feljebb kerüljön és melyiknek kell újból foglalkoznia azzal, a mit megtanulni nem birt.

A kik pedig nem tanultak, igyekeznek pótolni az elmulasztott és még egyszer egyszer tesznek kísérletet, hogy a próbátétén megállják a helyet.

A legnagyobb gond, a legnagyobb munka azokra vár, a kik a középiskola utolsó osztályából kerülve ki, az érettségi vizsgálat előtt állanak.

Ezekre az élet legfontosabb lépése vár, ha sikerrel állják ki a vizsgálatot és kezükben van a négy és nyolcz éves tanulás, ifjui küzdés bére: az érettségi bizonyítvány. Pályát kell választaniok, a melyen értékesítsék a veritékes munkássággal megszerzett testimóniumot.

Eddigelé könnyen vették a pálya megválasztásának nehéz kérdését szülők és ifjak egyaránt.

Vagy az egyetem négy fakultása, vagy a műegyetemi szakok egyike fogadta be a középiskolát végigjárt és érettnak nyilvánított ifjut.

Csak a legkevesebbje került a gazdasági vagy erdészeti és bányászati akadémiára és még ennél is kevesebb jutott a katonai pályára.

A kereskedői, iparosi, magasabb képzettségre törekvő ifju már korábban kell, hogy a szakpályára lépjen és fele uton hagyja ott az eddig még kétirányú középiskolai egységes tanulást, a reáliskolát vagy a gimnáziumot.

Csodálatos, hogy nálunk, a hol sokkal szükségesebb volna a tudományosan képzett, igazán szakember a mezői gazdálkodás, a kereskedelem, ipar, bányászat és egyáltalán a közgazdasági ágak terén, épen a legkevesebben vannak azon, hogy a gyakorlati gazdasági pályák valamelyikére képezék ki magukat.

Pedig mód, eszköz és alkalom volna reá meglevő intézeteinkben is, melyek csakis akkor fejleszthetnének ki a felső oktatás eszközeivé, ha a szükséglet tenné kívánatossá, hogy ezeken a tereken szintén legyen akadémia és felső tanítás.

A mily elhanyagoltak gyakorlati pályáink, ép annyira, sőt aránylag nézve, még inkább elhanyagolt a katonai, tisztii pálya, melyre pedig a legkényelmesebb mód és alkalom kínálkozik pályát választó ifjuságunknak.

Egyéb életpályákon még talán panaszkodhatik a szegény sorsu ifju ösztönző

dijazások csekély volta felett, habár e részben is csak a túlzás vehetne panaszt ajkára hazai viszonyaink között.

De a katonai téren még ennek a panasznak sincs oka. — Számtalan ingyenes, félfizetéses és minden egyes anyagi viszonyainak megfelelő hely van az oda-törekvő ifju számára, a mintaszerűen vezetett középső és felső katonai képző-intézetekben.

És mégis unos-untalan hangzik a panasz, hogy a magyar ifjak gyéren látogatják ez intézeteket.

Pedig a katonai életpálya a jó életpályák legjobbjai közé tartozik. Gyorsan kenyeret ad a fiatal embernek; előléptetést nyújt a törekvőnek; a legmagasabb fokozatokra nyitva tartja az utat a deréknek és arra valóknak; a megélhetés mellett diszt és fényt és igen gyakran dicsőséget hoz.

A magyar törvényhozás, a magyar kormányok, a magyar törvényhatóságok egy század óta igyekeznek azon, hogy ösztöndíjakkal, alapítványokkal erre a pályára édesgessék a magyar ifjúságot, mert érzik, mert tudják, hogy mily fontos nemzetünknek nézve, hogy a magyar katonaság tisztikara magyar ifjakból toboroztassék össze és hogy a magyar elem a hadsereg tisztikarában az őt számszerűleg is, politikailag is megillető helyet foglalja el.

Ezek a törekvések eddig nem sok gyümölcsöt hoztak. A magyar ifjúság csekélyebb mértékben tért át a katonai pályára, mint a hogy ez ösztönzések után vélni lehetett, a hogy ez ösztönzések meg is érdemelték volna.

Az új magyar honvédségi katonai nevelőintézetek megnyitása remélhetőleg változtatni fog ezen a helyzeten és a magyar ifjúság nem fog többé idegenkedni a katonatiszti pályától. De szükséges, hogy ily pályaválasztás előtt a tanulóifjúságnak is, a szülőknek is fi-

gyelme a katonai pálya felé irányoztassék és évről-évre, midőn az ifjak bizonyítványukkal haza sietnek, a jó bizonyítványok tulajdonosainak figyelme ne tisztán és kizárólag a humanisztikai, hanem a technikai, gazdasági és hadi tudományok fontossága és haszna is felkeltessék.

Megyei és városi ügyek.

— **Vármegyei közgyűlés.** Borsodvármegye törvényhatóságának f. hó 12-én hétfőn délelőtt 9 órakor megtartandó évnegyedi bizottsági közgyűlése iránt igen nagy érdeklődés tapasztalható. A közgyűlés 72 tárgya között több van olyan, mely bennünket igen közvetlenül érdekel. A miskolci városi képviselőtestületi tagok választásának vezetésére elnöknek kinevezése; a földmivelésügyi miniszter rendelete a III. ker. kulturmérnöki hivatalnak Miskolcz székhelylyel való kijelölése tárgyában; a kereskedelmi miniszternek rendelete Miskolcz városának az országos telefonhálózatba való felvétele ügyében; a Szemere Bertalan szobrának felállítására vonatkozó alispáni jelentés; Miskolcz város képviselőtestületének a járdák kiépítéséről szóló jóváhagyás iránti alispáni jelentés; a tisztiorvos és kerületi orvosok munkakörének újabb beosztásáról Miskolcz városa által megalkotott szabályrendeletnek jóváhagyása; végül több kisebb, tárgyon kívül a loávitó bizottság számára Miskolcz városa által kijelölt „Zöldfa” épület átalakítási költségeire vonatkozó számadásának felülvizsgálása vár elintézésre a hétfői közgyűlésen; oly tárgyak, melyek a tömeges megjelenésen kívül az érdeklődésnek nagyobb mérvű kifejezéseit is indokoltá teszik. A közgyűlési tárgyak előkészítése végett holnap azaz vasárnap délelőtt 9 órakor **állandó választmányi ülés**, ezt megelőzőleg pedig ma délután 3 órakor a vármegyei nagy tanácsstermben pénzügyi szakosztályi ülés fog tartatni.

— **A városi másodaljegyzői állás.** mely Pánczél Béla lemondása folytán időközben megüresedett, választás útján, az e hó 14 én dr. **Tarnay Gyula** alispán elnöke alatt megtartandó választó közgyűlésen fog betöltetni. Az állásra eddig **Kalás Imre** katonai nyilvántartó és **Papp István** adótiszt pályáznak.

UJDONSÁGOK.

Szezon.

Hiába, már a nyár is itt van
S a nyárral együtt a meleg,
A sok szép asszony és kisasszony
Mind messzi utra keltenek.
Most szörnyűképen aktuális
Bartfa, Parad s a Balaton
S a máskor mellőzött papákat
Most megbecsülik, mondhatom.

Felzihelődik a mamácska
És elfogja a papát.
„Ne védekezz, hiába minden,
A sors ha ilyet mért reád.
Szép gyermeked van, nagy leány már,
Mi lesz belőle, öregem?
Valahova fürdőre visszük,
Tán csip egy férjet Füreden!”

És előáll a nagy leány is
És czirógatja a papát,
Ez meg szegény a legutolsó
Krajczárig mindent odaad.
És aztán összecsókolóznak
És aztán indul a vonat...
Néhány nap s tán már jó a sürgöny:
— Jöjj! X. eljegyzé lányodat.

Az ám, de hogyha X. (tegyük föl)
Egy nyalka huszárcapitány,
A kinek pénz köll s újra pénz köll
És kauczió is, de nagy ám,
Mivel az égből nem potyog le
A szerelmesek csillaga:
Megerkezik a Messiásunk,
Az édes, kedves, jó papa.

S ha netán nem is így végződnek
A fürdőn kezdett szép regény,
A jó mama azért se csügged:
Akad idén még vőlegény!
Mennek tova, szebb jobb vidékre
A hol sok ifju ur terem...
„Te csak küldj pénzt, de mentül többet,
Az isten áldjon öregem!”

Szóval most szörnyen aktuális
Bartfa, Parad s a Balaton
S a máskor mellőzött papákat
Most megbecsülik, de nagyon.
A sok szép asszony és kisasszony
Mind messzi utra keltenek —
— Hiába, már a nyár is itt van
S a nyárral együtt a meleg. *Nihil.*

TÁRCZA.

Közel vagyok . . .

Közel vagyok . . . és mégis messze töled.
Szívemnek vágya hozzád el nem ér.
Égő gyötrelmeim már majd megölnék,
S még sem remélek hű szerelmemér'.
Éllem javát feláldozom térted . . .
Erő, kedv, munka, — minden elhagyott,
S te a borongó arcot meg nem érted . . .
Te . . . a kiért remélek és vagyok.

A nyugtalanság lett az én vezérem
Oly vágyva vágylak látni tégedet.
Megnugvást esdek két szemed tűzében
Imádvá nézem kedves képedet.
És . . . összeomlik minden tervezésem,
Mint a papirból épült kártyavár.
A mit gondoltam még előbb kevéssel, . . .
Elhal szavam, — s a titkom zárva már.

Ha önmagam legyőzve, bus kedélyem
Egy pillanatra olykor felvidul,
A mint meglátlak, — égő szenvedélyem
— Hiába rejtem, — ujabban kigyul.

Mély csüggedés fog el, s egy elmondhatatlan,
Bus érzés hatja át egész valóm;
Mint a hajóst, ha romboló viharban
Ég, — viz között jár süllyedő hajón.

Szeretni . . . ámdé eltitkolva, rejtve,
Nagyobb gyöttrődés ennél nem lehet.
A szív megnyitni . . . szólni úgy szeretne,
S mély hallgatás borít el engemet.
Nap nap után boldogságot remélek,
S reményem actán gyorsan száll tova.
Elcsüggedem, ha már-már majd elérlek,
Szívedhez így tán nem jutok soha.

— th. — ö.

A bohémhadnagy.

— Irta: **Lenkey Zsigmond.** —

A trainkocsik széles kerekei mely barázdákat húztak az országút porában. A messze környék még kihalt, a munkások és aratók még föl sem ébredtek, a madarak is fészükben guggolva hallgatták meg a fiókák csiripelését, mikor a szekérezred már künn toporzékolt az országúton. Lassu dübörgéssel vonult az ezred a sárréti országúton. A kocsik roskadoztak saját súlyuk alatt, az összekötő pántok nyikorogtak, zakatol-

tak messze hallhatóan; mert az országút, a vidék még félelmetesen csendes s a nap korongja sem bontakozott ki a látóhatáron. Éles, metsző levegő iramat sivitott a tájon. A katonák köpenyükbé bujva igyekeztek a szellő hideg járását ellensúlyozni; a tisztek erős sarkantyuzással tüzelték lovukat, hogy az előző éjjel mámara elpárologjon fejükből.

Nyár közepe volt már. Csak a reggel hűvös ilyenkor, a mikor az észak felől jövő szél megdermeszti a kinyillott virágot s a harmat élesen fénylik a bokrok levelein.

A tisztek rosszkedvűek az átvirrasztott éjszaka dorbézolásának utóizétől, unottan, kedvetlenül néztek maguk elé. Csuf dolog is az, mikor a leány, cigány és bor mellől lóra kell pattanni. Nap-nap után folytak a multságok a városkában. Egyik tánczestélyt a másik kerti multság követte, de a gyakorlatok is követtek egymást nap nap után, mert hát az is eléggé fontos dolog.

Rödrich őrnagy, a tagbaszakadt osztályparancsnok unta is már a tisztek tunyaságát.

— Uraim — szólott hozzájuk — a mint pihenőkor köreje gyűltek. Ez nem megy így tovább. Önök elhanyagolják a sok vigasságért köteleességüket, megfélemlenek

Tájékoztató.

Junius 10-én: — A kereskedő és kereskedő ifjak együletének tavaszi táncmulatása a népkertben.

Junius 11-én: A miskolci géplakatos ifjuság műkedvelői előadása a Seper szálló nagytermében.

Junius 12-én: Borsodmegye törvényhatóságának közgyűlése.

Junius 14-én: Gyapju-vásár a miskolci Hitelintézet áru- és terménycsarnokaiban. — A ref. főgymn. I. osztályának vizsgája. — Értekezlet sörárpavásár rendezése ügyében d. e. 10^{1/2} órákor a vármegyeházán.

Junius 15-én: A ref. főgymn. II. és V. osztályának vizsgája.

Junius 16-án: A ref. főgymn. III. és VI. osztályának vizsgája. — Arverés a tiszai pályaudvaron. — A kereskedelmi és polgári iskola tornaversenye.

Junius 17-én: A ref. főgymn. IV. és VII. osztályának vizsgája. — Lóverseny Kassán. — Közigazgatási bizottsági ülés d. e. 9 órákor. — A Borsodi Bükk-egylet évi rendes közgyűlése d. u. 5 órákor a városaházán.

Junius 18-án: Erzsébet királyasszony mellszobrának ünnepélyes leleplezése az Erzsébet-kertben. — Az izr. ipartársulat nyári táncvígvalma a Népkertben. — A miskolci izr. elemi fiu- és leányiskola tornavizsgálata d. u. órákor. — Lóverseny Kassán. — A vidéki magyar malomgyeület évi rendes közgyűlése a kereskedelmi és iparkamara dísztermében.

Junius 19-én: A ref. főgymn. évváró ünnepélye d. e. 10 órákor a tornateremben.

Junius 21-én: A miskolci ügyvédi kamara közgyűlése d. e. 9 órákor a büntető törvényszék termében.

Junius 22-én: A miskolci érseki róm. kath. felsőbb leánynevelő-intézet ének- és zenevizsgálata az intézet nagytermében.

Junius 26-án: A miskolci izr. elemi fiu- és leányiskola évváró ünnepélye d. u. 3 órákor. — Arverés a gömői pályaudvaron.

Junius 2-án: Az alsó-miskolci róm. kath. hitközség ez évi közgyűlése d. e. 11 órákor a Zárda-utcai fiúiskolában.

— **A koronázás** évfordulóját a szokott ünnepélyességgel ünnepelték meg városunkban. Reggel 8 órákor a minoriták templomában hálaadó istentisztelet volt, melyen Szöke Dániel házfőnök cselebrált nagy papisegédlettel; az ünnepi misén jelenvolt a kir. kath. gymnasium ifjúsága a tanári kar vezetése alatt. — A mindszenti róm. kath. templomban szintén ünnepi mise volt, melyen Blazsejovszky Ferencz apátplébános pontifikált és melynél jelen volt a helyőrség tisztikara is. — A miskolci felső kereskedelmi és polgári fiu- és leányiskola is megünnepelte a koronázás évfordulóját a szokásos évváró ünnepély keretében. Gálffy Ignác igazgató tartott beszédet a tanulókhöz.

hivatásukról, fontosabbnak tartják a sok mulatságot, mint a kötelességteljesítést, melyre szent fogadást tettek. Ich werde der Sache ein Ende machen!

Némán hallgatták a tiszték az őrnagy dorgálását s folyt a gyakorlat tovább, unottan, lassan, egyhanguan.

A tiszték mind szótlankok, azt teszik ép, a mit muszáj.

Csak az ezred kis hadnagya, a kit általánoson Friczinek neveznek, vig. fúrge, vidám. Őt hidegen hagyja a mogorva parancsnok dorgálása, mintha mi köze sem volna az egész dologhoz. Friczit az ezredben s a közönség között is mindenki szerette. A bajtársak, az alantosok, a lányok, asszonyok. Igen csinos fiatal katona és életvidám. Csak egy éve, hogy a katonaiskolából kijött. Rózsás szemmel nézte a világot, mindent vidámabb oldaláról fogott fel. S ezért nevezték őt mindenütt a — bohémhadnagynak.

— Ne törődjetelek vele — biztatta bajtársait — hadd káromkodjék az öreg, nem fáj nekünk az ő feje!

A kollegák el akarták hallgattatni a hevesvérű hadnagyocskát.

— Csend fiu, te még fiatal vagy, tapasztal-

— **Dr. Samassa József** egri érsek hirtelen megbetegedése folytán a Borsodmegye polgári alesperesi kerületének A.-Zsolcza, Sajó-Lád, Onod, Sajó-Szöged T.-Kürth és T.-Palkonya plébániáin a bérmlás szentségét *Szele Gábor* címzetes püspök, nagyprépost fogja kiszolgáltatni.

— **Katonai hírek.** Gróf *Paar* Alajos altábornagy, lovassági felügyelő az elmúlt kedden és szerdán városunkban időzött, a mikor a helyben állomásozó összes katonai csapatok felett szemlét tartott. — Báró *Bohmer* Ernő altábornagy a loavatóbizottság felügyelője az elmúlt napokban városunkban időzött. — *Pokorny* Herman altábornagy, hadtestparancsnok az elmúlt szerdán és csütörtökön városunkban tartózkodott.

— **Halálozások.** A súlyos veszteség értevel vesszük a hírt, hogy *Csáthy Szabó Malvin* urnó, Schamschula Rezső m. kir. honvéd-százados forrón szeretett neje f. hó 6-án Marilla-völgyben elhunyt. A mindenkitől tisztelt és szeretett urnó temetése tegnap délután 5 órákor volt. A halálesetről a család a következő gyászjelentést adta ki:

Alóliroítak úgy a maguk, mint a rokonság nevében, mély fájdalommal jelentik *Schamschula Rezső* szül. *Csáthy Szabó Malvin*nak 1899 június hó 6-án Marilla-völgyben életének 33 ik, boldog házasságának 15-ik évében történt gyászos elhunytát. A megboldogult hült tetemei 1899 június hó 9-én délután 5 órákor fognak az avasi templomból az ottani sírkertben örök nyugalomra helyeztetni. Schamschula Rezső férj, m. k. honvéd-százados. Schamschula Malvin, gyermeke. Marffy Károly, m. k. honvéd-főhadnagy és neje Kertész Emma, sógor és testvér. Dr. Csáthy Szabó István, nagybátya. Legyen áldott emléke! — *Rosenfeld* Dávid miskolci lókereskedő, hosszas szenvedés után 40 éves korában f. hó 5-én elhunyt. A kiszenvedettnek földi maradványait szerdán helyezték örök nyugalomba nagyszámú rokonság és ismerősök megilletődött részvéte mellett.

— **Kirándulás.** A budapesti vasuti tanfolyam negyven hallgatója kedden Dolecskó Gyula és Koberl József tanárok vezetése alatt tanulmányi kirándulást tettek a diósgyőri vas- és aczélgyárban. Szakszerű kalauzálás mellett megnézegették az aczélműveket, hengerdéket, lövegsajtó mőhelyt. A teljes gyári üzemnek megtekintése után bankett is volt. Ugyanaz nap estére már visszautaztak Budapestre a kirándulók.

talatlan; nem tudod mi az oka, hogy Rödrich dühös. Vége van a bálozásnak! Adieu lányok, cigány, szerelem . . .

— De nem úgy ám — vág közbe Friczi — szombaton este a nőegylet mulatságán ott lesz Margit is. Nekem ott kell lennem, még akkor is, ha ti nem jönnétek.

— Nekoczkáztasd meg — inti jóakarólag Nádasy főhadnagy — nem lesz jó az öreg rókával kikezdeni. Ha kis ideig meghuzzuk magunkat s lemondunk a mulatságokról, szórakozásokról, úgy ő maga érdeklődik majd: „Miért nem voltak az urak itt, amott, folyton hallom, hogy kizárják magukat az urak a társaságból.“ Ajánlom, ne hamarkod el a dolgot. Mi sem megyünk el — és Margit vigasztalódnai fog.

— Hat én csak azt mondom, gyerekek, történjék, a mi történni akar, én ott leszek — fejezte be a beszélgetést Friczi.

*
Margit gyönyörű leány volt. Szemének égő sugara sok katona szívét gyújtotta már lángra; a város egész intelligenciája is balványozta. De Margit hideg maradt, mint a márvány, mint a tengerből kimagasló szikla, melyhez a hullámok simulnak, de megtörönten buknak tova a tengerárba.

— **A tanítói fizetések kiegészítése.** A községi és felekezeti iskolai tanítók fizetéskiegészítéséről Wlassics kultuszminiszter a minap rendeletet adott ki, melynek értelmében a fizetések kiegészítéseért nem kell többé őt esztendőnként az államhoz folyamodni, mert az állam segélyét jövőben hivatalból fogják kiutalványozni. Az állami segítség elnyerése a jövőben úgy történik, hogy a megyei közigazgatási bizottságok összeírják, mely iskolákat illeti meg az állam anyagi támogatása s ezeknek az iskoláknak, ha egyszer a segítséget a miniszter kiutalványozta, azt minden további folyamodás nélkül rendszer szerint folyósítják. A miniszternek ez a rendelete a tanítók egy részét nagy anyagi gondoktól szabadítja meg, mert eddig a törvény hibás értelmezése következtében a már egyszer utalványozott állami segítségért őt esztendőnként újból kellett folyamodni.

— **Évváró ünnepély.** A kereskedelmi és polgári iskola csütörtökön tartotta évváró ünnepélyét nagyszámú közönség érdeklődése mellett. Az évváró ünnepélyt megelőző napon szavalati és zeneverseny volt, melyet nagy élvezettel hallgatott végig a szép számú közönség. Az évváró ünnepély a Hymusszal kezdődött, ezt követte Gálffy Ignác megnyitó beszéde, utána pedig szavalatok és zene következtek. A sikerült ünnepély — mely Cseh Gusztáv és Zitterbarth Alajos zene- és Kapu Ernő énektanároknak az érdeme — a jutalmak kiosztásával ért véget. Jutalmat nyertek szavalatért: Grünberger Mór, Kardos Kálmán, Klein Ernő, Oberländer Arnold; zenéért: Weltner Dezső, Róth Arthur, Domán Arthur, Weisz Sándor, Singer József, Weisz Endre. Dicséretet kapott: Grünfeld Elek, Steinhuber László, mint az intézet legszorgalmasabb növendéke a Gönczy-alapítvány kamatjait nyerte. Ugyanez alkalommal az önképző-körben pályázók jutalmazása is felolvastatott és kiosztatott. Singer József egy vig monologjáért 6 kor. Klein Márton „Elégia Erzsébet királyné halálára“ cz. költeményéért 6 kor. Kardos Kálmán és Bartus Béla több műveikért 6—6 korona jutalmat kaptak. Dicséretben részesült Singer József egy elbeszélő költeményéért. A modern nyelvű önképzőkör pályázatain Weisz Sándor 6 korona jutalmat nyert fordításával.

— **A kántor ur.** A miskolci ev. ref. főgimnázium alsó osztályainak növendékei a napokban a „Tatárarka“ erdőben *Buday*

Friczihez azonban őt is valami megmagyarázhatlan érzés fűzte: szívesen látta őt maga körül.

A szomszédváros huszártisztjei ez alatt ideges boldogsággal gondoltak a legközelebbi szombatra, a nőegyleti mulatság várva-várt napjára. Őket nem sujtja a fogadalom, hogy az évad legfényesebb mulatságáról kizárják magukat.

Este, a mint a huszártiszték a kávéház márvány asztalánál vigan csevegtek, közéjük toppant Friczi, a vig bohémgyerek, kit a huszártiszték is kedveltek, kedves modora, szellemes társalgása és bajtársi rokonérzése miatt.

— Fiuk, szól Friczi az asztalra ütte — hallottátok-e mit akar a mi öreg medvének? Azt, hogy vonuljunk a kolostorba, zárkózunk el a világtól. Nincs velünk megelégedve, nem vagyunk eléggé katonák. A fiuk el is határozták, hogy kedvébe járnak az öregnek s nem vesznek részt semmi társadalmi mozgalomban. De én! Képzeljétek, én csak a legénységnek és a lovamnak élek! Én nem tudom magam a drillnek ennyire alávetni. Volna hát egy kéréssem hozzatok.

— Halljuk, halljuk! — riadtak fel mosolyogva a huszárok.

József tanár vezetése alatt botanizáltak. Arra jött vagy hat becsipett diósgyőri parasztleány, kik a békésen viselkedő tanulóba minden igaz ok nélkül belekötöttek. *Buday* tanár erre erélyes hangon rendretasította őket s megmutatta nekik, merre van az út. Ekkor egyik parasztleány szemtelen hagon így felelt: „Hallgasson a kántor ur, míg jól van dolga, mert így meg amugy...” s bizonyára baj lett volna a dologból, ha *Buday* tanár tovább folytatja a szóharczot. Így azonban a duhajkodó legények majd a biróság előtt fognak bővebben megismerkedni a „kántor” urral.

— **A sörárpavásár.** A Miskolczon ez idén tartandó sörárpavásár rendezése ügyében az értekezlet június 14 én délelőtt 10¹/₂ órakor lesz a vármegye székházán. Az értekezleten az Országos Magyar Gazdasági Egyesület, a Kereskedelmi és Iparkamara, a Borsod-megyei Gazdasági Egyesület és a Termény-csarnok képviselői vesznek részt.

— **Vakmerő kalandornő** operálta meg az elmúlt napokban városunk hiszékenyebb polgárait. Egyikhez azzal állított be, hogy ő rokona, ezen a réven tehát ellátást csak ki, m siktől ugyane czímen kisebb-nagyobb pénzösszeget zsarolt. Az áldozatok egyike azonban meglátta, hogy a „pillanatnyi zavarban szenvedő rokon” nagyban kocsikázik a főutcán, mire feljelentette a rendőrségnél a szélhámós nőt. Elfogatása alkalmával *Plaveczy Gyulánának* mondta magát; de hogy ez nem igazi neve, kitünt abból is, hogy újabb kihallgatása alkalmával azt állította, hogy ő *Oláh Sándor* fővárosi számtanácsos felesége s azért hagyta ott, mert válópert indított férje ellen. Hogy ez újabb felületes akar-e lenni, vagy igazság, ez idő szerint nem tudható, miután a rendőrség sürgönyére a fővárosból ez ideig semmi válasz sem érkezett. A kalandornő természetesen a rendőrség börtönében elmélkedik a rendőrség jószívűségén, mely habár neki nem is „rokona” — mégis ad szállást — lehet, hogy hosszabb időre is.

— **A másik ura.** Az éjjel fejszés jelenetet csinált *J. József*, az ő kis hajlékában és mivel személyesen gyakorolta „az asszony verve jó” közmondást, a menyecske kijelentette a tanuk előtt, a kik látták a szenvedéseit, hogy egy minutáig se él tovább a a kegyetlen emberrel. Azonban a férfinak is volt mondanivalója.

— Te beszélsz, te, a ki csak elpusztítod,

a mit én keresek. Kérem, nyolcször butoroztam be a lakást, mindég eladta...

— Elám, te a fejszével.

— Az ember tódítja:

— A pénzem elszedte és másnak hordta... Tudom én kinek, annak keresek én régóta.

A kapitány közbeszólt:

— Kinek?

— A másik urának, — leplezte le a fejszés férfi a való menyecskét.

Most jött a java. Az asszony nem is tagadta, hogy néha napján „segítség” küldött az első urának, a kitől régen elvált.

— No — szólalt föl a fejszés és második férj nagy diadallal

— Hát igen — felelt az asszony — mert régen látom, hogy rossz volt ugyan az is, de te hozzád való képest — angyal.

— Hát így van: erej — mondta erősen a férfi.

Megegyeztek, elválnak és valószínű, hogy a derék menyecske meg vissza az első urához, az „angyalhoz”, a ki azóta Budapestre költözött és ugylátszik, hivatgatja maga után a régi párját.

— **Tűz.** Csütörtökön éjjel 12 órakor valaki azt jelentette a telefonon a tűzoltó lak-tanyába, hogy a király-utca sarkán levő bolt-helyiségekben tűz ütött ki. Kevéssel rá az őrség is észrevette a boltokból kiáradó füst- és lángoszlopokat s mire jelentette, megérkeztek a tűzoltók is. Belső tűz lévén, igen keveset menthettek meg s így a bolt-helyiségben levő áruk mind elpusztultak.

— **Értesítés.** Az alsó-miskolczi róm. kath. hitközség ez évi közgyűlése f. év július hó 2-án a zárdai róm. kath. elemi iskola II. fiu-osztály tantermében délelőtt 11 órakor tartatik meg, a melyre a hitközség tagjait tisztelettel meghívja az elnökség.

— **Fiatal betörők.** *Bakos Károly, Varga Mihály* maguk mellé vették egy eddig ismeretlen nevű pajtásukat s mikor tegnapelőtt délután kijöttek az iskolából, elmentek a kőporoson fekvő ugynevezett király-pinczéhez, álkulcs segítségével felnyitották s hozzáláttak a mulatozáshoz. A pince elé gördítettek egy pár hordó sör, a mennyi csak beléjük fért, idogáltak, a többletet pedig szépen hagyták szétfolyni. Mikor pedig így jókedvre hangolta őket az árpálé, visszamentek a pinczébe s az ott található minden könnyebb tárgyat összetörtek és egy ott felállított és a tulajdonos családja által használatban levő

zongorának hurjait összeszaggatták. De nem sokáig bírták, mert elnyomta őket az álom; időközben pedig a gazda is megérkezett, elfogatta a fiatal betörőket, a kiknek most a rendőrséggel is meggyűlik a bajuk.

— **Örökbeadás.** Özv. *Forgács Ferenczné* miskolczi lakos (Geró-utca 22. sz.) örökbe öhajtaná adni 6-ik életévében járó uri nevelésben részesült fiu unokáját. Felhívjuk rá a jószívű közönség figyelmét.

— **Ivás közben.** *Sipos András* napszamos együtt idogált a kocsmában a vele vadhá-zasságban élő *Tóth Juliannával*. Jó csomó sziverősítőt szedhettek magukba, mert *Sipos*-ban annyira felülkerekedett a virtusság, hogy más valaki hiányában *Tóth Juliannára* kötött bele s egy fejszével annyira agyba-főbe verte a szegény asszonyt, hogy csepp hujja, hogy kábultságából nem a másvilágon ébredt fel. A rendőrség most veszi számon tőle a nagy virtust.

— **Miskolcz népessége.** Városunk Pozsony kivételével a felvidék legnépesebb városa, úgy, hogy Kassa is mögötte marad. Negyven év alatt a lakosság száma majd megkétszereződött s ezen időszak alatt a legnagyobb emelkedés épen ez utolsó évtizedre esik. Volt ugyanis Miskolcz lakossága

1850-ben 16,435

1857-ben 17,473 szaporodás 6.31%

1869-ben 21,199 „ 21.33 „

1880-ban 24,319 „ 14.72 „

1890-ben 30,408 „ 25.04 „

vagyis negyven év alatt 85.02%, ide nem számítva a katonaságot. A szaporodás letelepülésre vezethető vissza. A halandóság tekintetében ugyanis kedvezőtlenek a viszonyok, mert p. o. 1890—91. évben 1000 lélekre esett 38.9 születés, 37.7 halálozás, de ez az arány is javult az utóbbi években, mert 1892-ben 1000 lélekre 35, 1893-ban 27.8 a halálozás. Sajnos, hogy Miskolcz város nem rendelkezik szakavatott közeggel, ki a statisztikai adatok pontos gyűjtésével volna megbízva. Nagy utánjárással volt ez is összeállítható, melynek végeredménye arra az örvendetes következtetésre jogosít, hogy Miskolcz város e század végével 40,000 lakost fog számlálni.

— **Arverezési hirdetés.** Az üzletszabályzat 70. §-a értelmében elarusítandó kézbesíthetetlen és fölös árúk nyilvános elárverezése a Miskolcz gömöri pályaudvar állomáson levő teheráru raktárban 1899. évi június hó 26-án délelőtt 9 órakor tartatik meg.

A kis hadnagy pedig bizonyos melegséggel szavalt:

— A szombati mulatságról nem szabad hiányoznom. Tán te, *Zagony* lesz oly szives és kölcsön adod egyik attiladat. Elmenék huszártiszti egyenruhában a mulatságra. Így egyáltalán nem fog feltűnni, hogy ott vagyok. Őrnagyom pedig ha ott lesz, az ő rossz szemeivel engem amugy sem ismer fel. Szabad leszek és ott leszek!

A tiszték, mind jó kedvű fiuk, helyeselték *Friczi* zseniális eszméjét, bár nem zárkózhattak el annak a megjegyzésétől, hogy a vállalkozásból kellemetlenség is lehet.

*

Lázás tűz égette *Friczi* bensejét, a mint a négyeseket s a kőrtanczot *Margittal* lejtette. Elfelelt mindent; katonaságot, jövőt. *Margit* szemeiből olvasta egész jelen boldogságát s jövő reményégeit. Egy perczre sem távozott mellőle, s a leány sem kívánt mással tánczolni, mint vele. A fiatalság csak nézte, hosszan, gyönyörködve nézte, hogy merül el egymásba ez a szépséges szerelmes pár. *Friczi* az aranysujtásos atillában még daliásabb volt, mint különben. Délczeg alakja, egészséges, duzzadt, vérpiros arcza a férfiszépség mintája. Nem kívánta őket

senki sem zavarni. S a mikor a táncz közben kissé pihentek s a jövő boldo ságáról, arról a bizonyos édes, puha fészekről sutogtak, öröm volt őket nézni.

Igy köszöntött be a hajnal. A leányt a szülők engedelmével *Friczi* is hazáig kísérte. A kapunál boldogan váltak el. *Friczi* is hazatért kipihenni a feledhetetlen órák mámorát. Az őrnagy arcának körvonalai csak silhuettként támadtak fel képzeletében — ügyet sem vetett rá. De *Margit* — oh *Margit* — s ez édes névvel elaludt.

Még édesen szötte szerelmes álmait, a mikor ajtóján kopogást hall. Álmosan nyitotta ki a szemét s boszus volt, mikor az ajtó felé fordult:

— Szabad!

Egy köpczös, karakán bajszu káplár fordult be peczkesen a szobába. Zárt levelet hozott a parancsnoktól. Feszesen szalutált s távozott.

Friczi szíve hevesen dobogott, míg a sórokat végre olvasta. Rosszat sejtett.

Ha nem kívánja, hogy tegnapi meg-gondolatlan tette miatt a fegyelmi eljárást megindítsam, a mikor is méltó büntetését el nem kerülő, ajánlom, adja be lemondási kérvényét.

Rödrich őrnagy.

Három négyszer futotta át a levelet, nem akart hinni szemeinek. De a mint az álom egy pillanat alatt elmúlt szeméből s a nap fénysugari világosságot vetettek be az ablakon — tisztán látott mindent.

Mindennek vége! *Karrier*, jövő — *Margit* — minden — minden.

*

Egy percz multán már az ágya fölött lógó pisztolyt igazgatta.

E pillanatban — Isten tudja mily szerencsés pillanat — toppant be az ajtón *Margit* atyja. *Friczi* a háta mögé rejtette a revolverét s palástolni igyekezett felindulását.

— Nos barátocskám, kialudta-e a tegnapi hecczet? Ugy-e jól kikomponáltuk az őrnagy urral? A balon beszéltük mi meg a dolgot, hogy ráijesztünk magára. Az őrnagy barátomnak tetszett a maga merészsége, melylyel senkinek sem ártott s szívesen nyugodott bele kérésemre ebbe a kis félrevezetésbe, csak hogy jól ráijesztünk... No, de azért nem ijedt meg valami nagyon, ugy-e?

És fél év mulva *Friczi* és *Margitka* saját duczukban csókolóztak.

– **Arverés a vasutnál.** A vasuti kocsikban és az állomási helyiségekben elhagyott tárgyak u. m.: táskák, kalapok, ruha- és fehérneműek, botok, napernyők, esőernyők, stb. a tiszavidéki személypályaudvaron f. évi június hó 16-án délelőtt 9 órakor tartandó nyilvános árverésen el fognak adatni.

x **Hajszókitő** Ezen ártalmatlan szerrel, a mely nem festék, a vörös, vagy bármilyen színű haj pár nap alatt tetszés szerinti árnyalatu szép szőke színre változtatható. Kisebb üveg 1 frt, nagyobb 2 frt. Kapható egyedül csak Szabó Béla droguériájában Miskolczon. 5–10

Színház és művészet.

A miskolci színtársulat.

Csóka Sándor, a miskolci színtársulat igazgatója társulatával Sátoralja-Ujhelyből Ungvárra ment. A Sátoralja Ujhelyben megjelenő „Felsőmagyarországi Hírlap” a társulat szerepléséről és egyes erőiről a következő cikket írta:

Rövid három heti itt tartózkodás után a hat hétre tervezett színiidényt Csóka igazgató félbeszakította. Erre őt a két művésznő vendégszereplése kényszerítette. Okosan is tette, mert bizony a vendégszereplések után egyáltalán nem számíthatott volna a legesekelebb pártolásra sem. Nem pedig azért, mert előadásai élvezhetetlenek voltak. Hány-szor kellett a vendégszereplő művésznőknek a rossz ensemble miatt boszorkodni. Sokszor egyáltalán nem érvényesíthették keilőleg a művészetüket.

És ez mind nem azért volt, mintha az egyes erők között nem lett volna sok ügyes és tehetséges színész, hanem tisztán azért, mert egyáltalán nem voltak összetanulva, mert a zenekar infámisan gyenge, a kar kicsiny és rettentően rossz. Valósággal kin volt őket hallgatni.

Ez volt az az ok, a miért nem tudta a közönség pártolni a Csóka társulatát. Mert ha lelkiismeretes kritikai funkciót teljesíték és beszámolok az egyes erőkről, akkor meg kell állapodnom abban, hogy:

Csongori Mariskában olyan szubrett primadonnát bir Csóka, a ki diszére válhatnék a vidék legelső színpadjainak. Őt szeretnék Ujhelyben, őt nagy élvezettel hallgattuk, bájos és eleven játékában gyönyörködtünk. Kár, hogy nem volt alkalmunk őt jobban ünnepeletni. **Huckstädt** Irénkének szép hangja van, majd idővel több rutint nyer és jó primadonna lesz. Cs. **Almássy** Julia a vidék egyik kiváló drámai színésznője; **Tharasszovics** Margit kitűnő kómika; **Markovits** Margit, ha kivét-közik az ő modorosságaiból és alkalma lesz saját szerepkörében többet működni, ha tározottan jó drámai szende lesz. Sok ambíciót látok benne. A kis **Abonyi** Aranka egy fejlődésben levő, okos, értelmes, ügyes naivácska; **Rátonyi** Stefike is a jobbak mellett említhető. De a többi, a karszemélyzet az szánalmasan gyenge.

Már most nézzük a férfierőket: **Baghy** Gyula a társulat rendezője, a társulat lelke, egy minden tekintetben használható, művészi ízléssel bíró rendező és színész. Azután az asszonyok is szeretik. **Breznay** a régi gárda jó nevű színésze, **Hunfy** Imre igen szép hangú tenorista és nagy zenetudásával rendkívül nagy előnyére van a zeneileg infámisan berendezett társulatnak; **Réthy** B. István szorgalmas és jó színész, **Vihary** Elemér eredeti operett buffó alak, de ő inkább titkári minőségben működik. **Molnár** Gyulának még tanulni kell és lerázni magáról az iskola modoros porrétegét.

Mint látjuk: az egyes erőkből lehetett volna jó előadásokat produkálni. De ennek útját szegte — a mint már többször emlí-tettük — a fogyatékos karszemélyzet, a rossz zenekar, meg az összejátszás hiánya. Már most a jövőre nézve ezeken a hibákon okvetlen segíteni kell még pedig a következő-

képen: meg kell erősíteni a zenekart, a karszemélyzetet ki kell bővíteni, az össze-játszást meghozza az idő. De itt elővigyá-zattal kell lennie és eleve is gondoskodni kell a társulat megerősítéséről. És pedig: szükség van egy jó baritonistára, a kinek hangja és játéka van, szükség van még egy koloratur primadonnára és egy kitűnő kómikusra, a ki igazán kómikus. Ez a leg-szükségesebb, ezek nélkül Csóka be nem mehet Miskolczra.

Tanügy.

∞ **A miskolci ev. ref. főgimnáziumban** 1899. június 11-én délután 3 órakor tartandó ifjusági évzáró ünnepély és az azt követő tornaverseny sorrenje. I. 1. Fohász. Előadja az énekkar. 2. Am Meer. Előadja a zenekar. 3. Jehova Kis Józseftől. Szavalja Nagy Ferencz. 4. Részlet Jókai ördögéből. Szavalja Tóth Kálmán. 5. Szülőföldemen. Előadja az énekkar. 6. Népdalsokor. Előadja a zenekar. 7. Roboz Ágnes, Kis Józseftől. Szavalja Markó István. 8. A huszár a mennyországban. Szavalja Földes Dezső. 9. Ha emegyek. Előadja az énekkar. 10. Tudom, hogy visszahívsz még engemet, Henriqueztől. Előadja a zenekar. 11. Az önképzőkör pályadijak kiosztása. 12. Induló, Klíma Mihálytól. Előadja a zenekar. II. **Tornaverseny az iskola udvarán.** I. Felvonulás négyes sorokban és felállítás nyolcz oszlopban. II. Szabad gyakorlatok. III. Futás. IV. Katonai rendgyakorlatok. V. Távol ugrás. VI. Magas ugrás. VII. Mászás. VIII. Függeszakadás. IX. Súlydobás. X. Nyújtó tornázás. XI. Iskola vivás. XII. Érmek kiosztása és elvonulás.

∞ **A kir. kath. gimnázium tornavizsgálata és tornaversenye.** A tanulók f. évi jun. 12-én, hétfőn délután 3 órakor zászló alatt és dobzó mellett kivonulnak a játszó tere (a koresolya-pályára). Kiérvén, elvonulnak a közönség előtt tornaénekek mellett. Azután bemutatják a következő gyakorlatokat:

1. Katonai és torna rendgyakorlatokat. 2. Tizenhatos rendszlopokba fejlődés, sornytás és rézsutos sorokba való felállítás után 4–8 ütemes szabadgyakorlatokat. 3. Az I. A. osztály magas-, az I. B. osztály távolugrás, a II. az ugrószekrényeken, a III. és IV. osztály lovon, bakon, korláton és rohamdeszkán való szergyakorlatokat. 4. A következő játékokat mutatják be: I. A. és B. osztály felváltva „Lyukba rókát” és „Kotlós és kányát,” a II. osztály. „A harmadikat megütni” és „Sürge-fürge”-féle játékot, a III. és IV. osztály felváltva „Labda öklözöt” és „Hajító-labdát” (füles labdával). 5. A jelentkező tanulók között a következő versenyek tartatnak meg: Sikfutás, magasságra és távolságra ugrás; korlátgyakorlatok és bakugrás.

A műénekesek közben is énekelnek 3 darabot és végül eléneklik a Hymnust

∞ **A tiszánineni ev. ref. egyházkerület** miskolci felsőbb leányiskolájában az 1898/99. iskolai évet bezáró vizsgálatok a következő rendben tartatnak.

Június 25-én délután 3 órakor általános, a tanórákat bezáró s az osztályvizsgákat megnyitó örömműnnp énekekkel, zenével, szavalattal.

Június 26. és 27. ik napjain a felsőbb leányiskolára előkészítő négy elemi osztály vizsgálata.

Június 28-án az I. felső osztály vizsgálata délelőtt 9 órától 12 óráig; délután 2¹/₂ órától 7 óráig. Létszám 42.

Június 29-én a II. felső osztály vizsgálata délelőtt 1¹/₂ órától déli 12¹/₂ óráig; délután 2¹/₂ órától 7¹/₂ óráig. Létszám 50.

Június 30-án a III. felső osztály vizsgálata délelőtt 1¹/₂ órától déli 12¹/₂ óráig; délután 2¹/₂ órától 7¹/₂ óráig. Létszám 59.

Július 1-én a IV. felső osztály vizsgálata délelőtt 1¹/₂ órától déli 12¹/₂ óráig; délután 2¹/₂ órától 7¹/₂ óráig. Létszám 36.

A kézimunka-kiállítás a 4. ik számú teremben lesz. A szabadkézi rajzok albumai az egyes osztályvizsgákon mutattatnak be.

Ezekre a napokra a főtiszteletű egyházkerület küldötteit, intézetünk előljáróságát, felügyelő bizottságát, az érdekelt szülőket, a nevelésügy barátait tisztelettel meghívom. Miskolcz, 1899 június 5

Tóth Pál, igazgató.

∞ **A miskolci érseki róm. kath. felsőbb leánynevelő intézetben** 1898–99. évi nyilvános záróvizsgálatok a következő sorrendben tartatnak. I. **A népiskolában:** Június 10-én az I. oszt. 12-én a II. oszt. 13-án a III. oszt. 14-én a IV. oszt. 15-én az V., VI. oszt. II. **A nevelő- és tanintézet felsőbb osztályai-ban:** Június 16-án az I–II. előkészítő oszt. 17-én a III–IV. előkészítő oszt. 19-én az I. felsőbb oszt. 20-án a II. felsőbb oszt. 21-én a III. felsőbb oszt., délután 3 órakor tornavizsgálat. 22-én a IV. felsőbb oszt. A felsőbb osztályok ének- és zenevizsgálata június 22-én délután 3 órakor veszi kezdetét. Az ünnepélyes hálaadó isteni tisztelet „Te Deum,” mely után a bizonyítványok kiosztása leend, június 13-án reggel 8 órakor fog megtartatni.

Egyletek és mulatságok.

* **A Borsodi Bükk Egylet.** A Magyar Turista-Egyesület borsodi osztálya f. évi rendes közgyűlését folyó 1899. évi június hó 17-én délután 5 órakor fogja megtartani Miskolczon, a városháza nagytermében. A közgyűlés tárgyai: 1. Titkár jelentése az elmúlt évről. 2. A számvizsgáló bizottság jelentése. 3. Az évi költségelirányzat. 4. A háromi tóra beszerzett második csolnak felavatása idejének és módjának elhatározása. 5. Jelentés a dolkai kilátó-torony ügyéről. 6. Tisztújítás. 7. Esetleg az ügyrend értelmében előre bejelentett indítványok tárgyalása.

— **Malmok gyűlése.** A vidéki magyar malom-egyesület, melynek székhelye Miskolcz, e hó 18-án délben tartja évi rendes közgyűlését a Kereskedelmi és Iparkamara dísztermében. A közgyűlésen számos fővárosi és vidéki malom képviselője vesz részt.

* **Nyilvános számadás és köszönet.** A miskolci ipartestület védnöksége alatt álló iparos ifjusági önképző-, olvasó- és közművelődési egylet által 1899. év június hó 3-án rendezett zártkörű nyári táncvizigalom bevételie és kiadásai a következőképp alakultak:

Felülfizetésekből befolyt	111 frt 50 kr.
Belépti jegyekből	192 „ 30 „

Összesen bevétel:	303 frt 80 kr.
-------------------	----------------

Ezen bevétellel szemben kiadás	175 „ 08 „
--------------------------------	------------

Maradt tiszta jövedelem	128 frt 72 kr.
-------------------------	----------------

A felülfizetésekhöz az alatt elősorolt urak és urnők voltak szivesek járulni adományaikkal u. m.: 5 frt 40 krral: Rácz Jenő gyógyszerész; 5–5 forinttal: Báró Vay Elemér főispán, Lánzy Leó országgyűlési képviselő, Varajthy István; 4 frttal: Polatsek Arnold; 3–3 forinttal: Berecz József, Gottwald Sámuel, Grenyó Bertalan, Kiss Károly; 2 frt 50 krral: Hajdu Andrásné, Nagy Dezső; 2–2 frttal: Karla Bertalan, Putnok Antal, Pigay Imre, Bogdán Illés építész, Bednáricsik Antal; 1 frt 50 krral: Dudás István, Gönczy N., Regula Jakabné, Déhm Hermann, Horváth Károly, Szlavkovszky Imre, Hegedüs Gábor; 1 frt 40 krral: Rácz János; 1–1 frttal: Lőrincz László, Szlavkovszky Géza, Péchy Béla, Blach Imre, Szabó Sándor, Lőrincz Károly, Jeszenszky Sámuel, Bendrin Béla, Elek István, Csodó Lajos, Pollák Gyula, Feixner László, Ludvig István, Micsik László, Wegener György, Sesztina Lajos, Kecskés Károly, Lukács László, Nagy Béla, Friedrich Nándor, Prahács József, Kerek Károly, Lovász

László, Timcsina Imre, Regula Gyula, Neumann József; 60—60 krral: Elischer Lajos, Szathmáry József, Kramcsák Pál, Geró István, N. N., Bajkó Béla; 50—50 krral: Földi Béla, Simon József, Nagy József, Németh György, Tomek Mártonné, Kopcsó Bálint, Istvánkó Jánosné, Megyessy Istvánné, Szabó Dánielné, Fajcsik Lajosné, Zsáry Sámuelné, Harangozó N., Szepessy Istvánné, özv. Barancsek Jánosné, Kazimir István, Szabados György, K. Tóth János Kenyeressy Károlyné, Szalóky Jánosné, Kovács István, Krain Józsefné, Heineman Frigyes; 40—40 krral: Polcz Lajos, Polacsek Károly, Lukács József, Micsik János, Geró Sándor, Menarek Bertalan, Cseh János, Szarka Lajos, B. N., Fekete Bertalan, Krivácsi Gusztáv, Micsza Gyula, Petró János, ifj. Stark Gyula, Fülöp Ignác, Dudás Zoltán, Morandi János; 30 krral: Kovács József; 20 krral: Ippi József, Japhin József; 10 krral: Anta! Péterné.

Fogadják a mélyen tisztelt felülfizető urak és urnók szives adományaiért, továbbá *Pfliegler J. Ferencz*, *Putnoky Antal* és *Megay Róbert* urak a belépti jegyek előleges elárúsításáért, nemkülönbén a *vigalmi rendezőség* tagjai fáradozásaiért, ugyszintén *mindazok*, a kik multságunk erkölcsi sikerét megjelenésükkel emelni szivesek voltak, itt a nyilvánosság előtt legmélyebb hálaikat és köszönetüket.

Miskolczon, 1899. június hó 8-án.

Az elnökség.

A közönség érdeke.

Tekintetes Szerkesztő úr!

Bátor vagyok becses tudomására juttatni, hogy Miskolcz városában vannak péküzletek, melyeknek gazdái oly hanyagül kezelik a műhelyt, hogy indítatva érzem magam, hogy egy esetet — mely nem én velem történt ugyan — a tek. szerkesztő ur tudomására hozzak. Egy az én házamban lakó családdal történt meg az eset. Kenyeret vásároltak *Sáfrány Lajos* pékmestertől s midőn felvágták, egy *egér* volt benne. Ennek láttára a család összes tagjai rosszul lettek s tűzbe dobták a kenyeret. A család feje nem volt honn, mert ő bizonyára megakadályozta volna ezt s megtette volna a kellő lépéseket. Ezért és mert a család tagjai egyszerű, becsületes emberek, nem akarták kompromittálni a péket és abba hagyták a dolgot. Fentnevezett pékmester is tudomást szerezvén erről, lejött a színhelyre, hogy meggyőződjék a valóságról; a kenyeret követelte, a mit persze nem tudtak az illetők már előadni, miután a tűzbe

dobták. Erre a pék azt a kifogást tette, hogy *rongy* is lehetett az a valami, nem pedig *egér*. Kértem már most a tek. Szerkesztő urtól, hogy szabad-e rongynak a kenyérben lenni?! Különbén megjegyzem még, hogy ezen *egér* esetet megelőzőleg az ugyanazon péktől vásárolt kenyérben roszdás vasszőget és spárgát is találtak.

Ezek az állapotok tarthatatlanok. A hatóságoknak erélyes nyomozatot, illetve vizsgálatot kellene tartania a pékműhelyekben.

Kérem a tekintetes Szerkesztő urat, hogy jelen soraimnak b. lapjában a közönség érdekében és az illetékes körök felvilágosítása végett helyet adni méltóztassék.

Miskolcz 1899. június 6-án.

Maradtam teljes tisztelettel:
ifj. V. L.

*

Közérdekű ügyről lévén szó, készséggel adunk helyet a felszólalásnak, annak kijelentése mellett, hogy a fentebb elmondottak valóságáért a felelősséget el nem vállaljuk, az a beküldőt terheli. Azonban szükségesnek tartjuk a magunk részéről még a következőket megjegyezni. — Nem ez az egyedüli pékmester, kinek kenyérében, süteményében oda nem való tárgyakat találhatni. Mindennapos dolog, hogy a reggelizés alkalmával önkéntelenül természetrajzi kutatásokat kell végeznie az embernek svábbogár, légy és más ilyen állatok képében. Az, hogy olykor-olykor rongydarab, czérna, spárga, szög és más czafat is található a pékektől kikerült ennivalókban, szót sem érdemel azokhoz képest, a mik legtöbbször belekerülnek a süteményekbe. Ezek az állapotok igazán tarthatatlanok. S hol van itt a hiba?! Abban, hogy a pékek nem tartják be a köztisztasági szabályokat s az illetékes körök nem fordítanak kellő gondot és figyelmet

arra és nem elég erélyesek ahhoz, hogy azokat a szabályokat meg is tartatnák a pékekkel!

Szigoru vizsgálatot kell indítani az összes pékműhelyekben és a hol a köztisztaság elvével össze nem egyeztethető állapotokat találnak, a midőn egyrészt a szigoru renbehozatalra kötelezzék az illetőket, másrészt az utasítás megtételéig egyszerűen zárják be az olyan pékműhelyeket. Mert itt nemcsak a pékek megélhetési kérdéséről van szó, hanem arról s legkivált arról, hogy a közönség egészsége ne veszélyeztessék a legszükségesebb táplálék ronda és veszélyes jellegű használata által. Ennyit megkövetel a közönség nemcsak a pékektől, hanem az egészségügyi bizottságtól és a rendőrségtől is.

Erélyes és minden tekintetre kiterjedő vizsgálatot követelünk ebben a skandalózus ügyben! Vizsgálatot és a mai tarthatatlan állapotok szanálását!

Szerk.

Szerkesztői üzenetek.

— A szerkesztőség névtelen levelekre nem válaszol és kéziratokat vissza nem ad. —

Megfejtőnek. Ön eltévesztette a címet. Azt az üres négyszögalakú képtalányt „a föld legsikerültebb képtalányát” nem mi közöltük, hanem a „Darázs” szerkesztősége; a megfejtéssel tehát tessék odafordulni és követelni a fületlen gombot. Azt a képtalányt Önnel ügyesebben senki sem fejtheti meg; mert az az *üres* négyszög — mint Ön állítja — nem lehet más, mint maga a „Darázs”, a mely köztudomás szerint — szintén *üres*.

Fiatal asszony. Igen! Férfjével egész bátran elmehet az orpheumba! Nélküle semmi esetre sem. — Sokkal ártatlanabb dolgokat játszanak és énekelnek, mint a színházban egy francia operetben! Bővebben is megírjuk.

ELADÁS.

Egy teljesen jó karban levő
Hornsby-féle

12 lóerejű locomobil

azonnal eladó.

265—1—2

Felvilágosítást nyújt a kiadóhivatal.

Árverési hirdetmény.

Weiszlovits Samu

magánzálogintézete

részéről közhírré tétetik, hogy a *folyó évi június hó 20-án és 21-én d. e. 9 órakor és a következő napokon* a nála elzálogosított s már elévült zálogtárgyak, u. m. *arany, ezüst, ékszer, értékpapír, ruha* s többféle gyártmányu *kerékpár* és *fehérneműek* fognak elárvereztetni.

Ennélfogva a zálogtárgyak tulajdonosai tisztelettel felhivatnak, hogy a fent kiirt határnapig tárgyaikat meghosszabbítsák, ellenesetben el fognak adni.

Üzletem szombatou és ünnepnapokon is reggel 7 órától este 7 óráig nyitva van.

Mindenemű visszamaradt zálogtárgyak ékszer-üzletemben jutányos áron kaphatók.

Miskolcz, 1899. június hó 9.

Weiszlovits Samu,
zálogintézet-tulajdonos.

Üzlet áthelyezése miatt!

Van szerencsénk a nagyérdemű közönség becses tudomására hozni, hogy

üzletünk áthelyezése miatt

dúsan felszerelt összes

butor-raktárunkban

levő lakberendezési tárgyakat, bámulatos olesó áron kiárusítjuk, mely ritka alkalomra a nagyérdemű közönségnek figyelmét felhívjuk.

Kiváló tisztelettel

WAHL TESTVÉREK

butorkereskedők

147—14—20

MISKOLCZ, SZÉCHENYI-UTCZA 141.

Üzlet áthelyezése miatt!

V. 566

1899. sz.

Arverési hirdetmény.

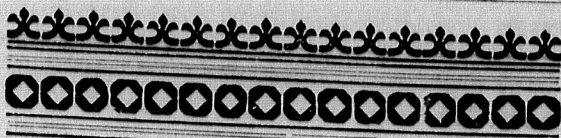
Alulirt bírósági végrehajtó az 1881. évi LX. t. cz. 102. §-a értelmében ezennel közhírré teszi, hogy a miskolci kir. járásbírótság 1898. évi V/I 635/1., V/I 670/1., V/I 771/1., V/I 673/1. sz. végzése következtében Aranyossy László kassai ügyvéd által képviselt Kassai hitelbank és kassai takarékpénztár javára Erdey Gyula és neje miskolci lakosok ellen 640 frt, 27 frt, 200 frt, 400 frt s jár. erejéig 1898. évi december hó 10-én foganasított kielégítési végrehajtás utján lefoglalt és 456 frtra becsült butorneműek, lovak, kocsik és lóra való szerszámból álló ingóságok nyilvános árverésen eladatnak.

Mely árverésnek a miskolci kir. bíróság 1898. V/I 635/6 számú végzése folytán a fenti tőkekövetelések és ezek törvényes járulékaik már megállapított s jelen árverési költségek erejéig Miskolczon alperesek lakásán Győri-kapu 30. sz. a. leendő eszközlésére 1899. évi június hó 19. napjának délelőtt 9 óra határidőül kitűzetik s ahhoz a venni szándékozók oly megjegyzéssel hivatnak meg, hogy az érintett ingóságok az 1881. évi LX. törvényzikk 107. és 108. §-a értelmében készpénzfizetés mellett, a legtöbbet ígérőnek becsáron alul is el fognak adatni.

Megjegyeztetik, hogy ezen árverés az 1881. LX. t. cz. 120. §-ához képest mindazon foglaltatók és felül foglaltatók javára is elrendeltetik, kik a fent részletezett ingóságokra jelen hirdetmény kifüggesztési napjáig a végrehajtást foganasították.

Kelt Miskolczon, 1899. évi május hó 26. án.

Némethy Károly,
kir. bir. végrehajtó.

Tisztelettel értesitem a nagyérdemű közönséget, hogy

mosó-intézetemet

megnagyobbítottam és azt Miskolczon, Széchenyi-utca 46. szám alá (a fekete-kutya udvarba) helyeztem át.

Elvállalok mindenféle fehérneműek, u. m. ingek, gallérok, kézelők, lábravalókat stb., ugyszintén nyári mosó- és szövet felső ruhákat és függönyöket, tiszturak részére keztyűk, nadrágok, gallérok (stráfi) és kézelőket mosásra és vasalásra a legtisztább kivitelben.

Törekvésem oda irányuland, hogy pontos kiszolgálat, jutányos ár és szép kivitel által megrendelőim bizalmát továbbra is kiérdemeljem.

Szíves pártfogását kéri

kiváló tisztelettel

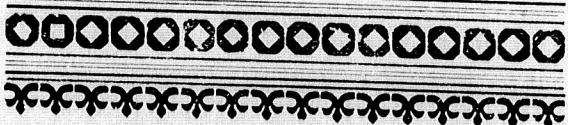
Szücs Ferencz,

255-5-6

mosó-intézet tulajdonos.

Vidéki megbízások is elfogadtatnak és azonnal foganasítottatnak.

Nagyobb megrendeléseknél a ruhákat a háztól elvitetem és mosás után ismét hazaszállítatom.

Alulírott van szerencsém a n. é. közönség b. tudomására hozni, hogy 34 év óta fennálló fényképészeti műtermemet átadtam

Dunky Fivérek

cs. és kir. udvari fényképész

uraknak, kiket e téreni képzettségüknel fogva melegen ajánlok a n. é. közönség pártfogásába.

Fentnevezett urak Kolozsváron is fényes műteremmel rendelkeznek és Erdély legjelentékenyebb fényképészei, kiket **6 Felső cs. és kir. udvari czimmal is kitüntetett.**

Midőn ismételtelen a n. é. közönség pártfogásába ajánlom utódomat, maradtam

201-10-10

kiváló tisztelettel

Szinay István.

Eladó

egy kevésbé használt és jó karban lévő

8 ló erejű

Nicholohn Foster gyártmányu

jutányos árban

Meister Dávidnál

261-3-3

Sajó-Szögeden.

Perzsa szoba-szőnyegek nyári gondozásra elfogadtatnak.

Van szerencsém a n. é. közönség b. tudomására hozni, hogy a közelgő nyári idényre **téli ruhákat nyári gondozásra elvállalok s kisebb javításokat gondozási díjban eszközök.**

Számos látogatást kérve, maradtam kiváló tisztelettel

VÖNEKY MIHÁLY, szücs

Miskolcz, Kazinczy-utca 23. sz. (Seper-szállodával szemben.)

243-3-4

Nyári evadon mindenféle javítást felaron eszközlök.

Férfi, női, gyermek és kerékpár kötött harisnyák a legjobb minőségben és minden színben.

Legjobb alkalom olcsó bevásárlásra!

Van szerencsém a n. é. közönség becses tudomására hozni, miszerint üzletemet tetemesen bővítve, áruim **nagybani eladását** rendeztem be, miáltal azon kellemes helyzetben vagyok, hogy minden egyes raktáron lévő cikket u. m. **legújabb nap- és esőernyők, gyermekruhácskák és öltönyök, legjobb minőségű kötött harisnyák, férfi és női fehérneműek, gallér, kézelők és nyakkendők, legjobb szabású fűzők (Miederek), vásznak, sifonok, bélésárúk, legújabb ruhadiszek, csipkék, rüchek, szalagok, selyemszövetek, kötőpamutok, keztyűk, fátolok, koszorúk, paplanok, kötények, mindenféle kézimunkák és hozzávalók, valamint minden e szakba vágó cikket jóval olcsóbb árban szolgálhatok mint eddig, azonkívül 10 frton felüli készpénzvásárlásnál**

5 %-ot elengedek.

A n. é. közönség eddigi b. bizalmát megköszönve, kérve azt továbbra is részemre fentartani, maradok kiváló tisztelettel

BAUMGARTEN DÁNIEL

187-12-26

Vánca-ház, Ferenczi B. könyvkereskedésével szemben.

Selyem, szövet, zefir és creton blusok nagy választékban.

Mindenféle vadbőrök raktáron vannak.

Vadbőrök kikészítésre elfogadtatnak.

Vidéki megrendelések leküldetésére eszközölköznék.

Csipke függönyök gyári árban.

HOFF maláta-

készítményei

gyengék és betegeknek.

Hoff János

maláta egészségi itala.

Általános elgyengülésnél, az alhasi szervek rendellenes működésénél, mell- és gyomorbántalmaknál, nemkülönben a lábadozóknak legjobban bevált és legjobb ízű erősítő szere.

Egy palaczk ára 75 kr. — Öt palaczk **bérmertve** 3.75 kr.

Tíz éve, vagy már régebb idő óta használom az Ön Maláta egészségi sörét és egyéb malátakészítményeit. Ezek az egyedüli szerek, melyek feleségemnek visszaadták az egészségét.

Bügger, Bécs, Hofmühlgasse.

Hoff János

sűrített malátakivonata.

Tüdőbajoknál, gégehurutnál, ugymint idült köhögésnél; főleg a gyermekek légzési szerveinek megbetegedésénél a legjobb sikerrel alkalmaztatik. Ize nagyon kellemes.

Egy üveg ára 1 frt. — Öt üveg **bérmertve** 5 frt.

Malátakivonat készítményei valóban jó és hatásos szerek. Küldjön tehát ismét 5 üveg malátakivonatot, 1 font malátacsokoládét és 2/2 zacskó malátakivonat mell-cukorkát.

Fischer G. őrnagy, N.-Várad.

Hoff János

maláta egészségi csokoládéja.

Gyengeségnél, vérszegénység, idegességnél, álmatlanságnál, étvágytalanságnál kitűnően bevált. Rendkívül jó ízű és tápláló. Gyenge gyermekek igen jó eredménnyel használják.

Egy csomag ára 1 frt.

Maláta-csokoládéja a legkitűnőbb, a mit ismerek. Ezen kellemes italt idült gyomor — illetve emésztési zavaroknál, sápkóránál és általános gyengeségnél mindenkor jó eredménnyel alkalmazom.

Dr. Nicolet orvos, Triebel.

Hoff János

malátakivonat mell-cukorkái.

Köhögésnél, rekedtségnél, elnyálkásodásnál, főleg tüdőhurutnál utólréh tlen hatása. A valódi maláta mell-cukorkákat emésztési zavar nélkül tetszés szerinti mennyiségben lehet használni.

Egy doboz ára 10 kr., egy zacskó 30 kr.

Csodálatos volt malátakivonat mell-cukorkáinak hatása makacs köhögésem ellen.

Zedlitz-Neukirch lovag
Waldenburg.

Czukorkái feleségem köhögésén és asthmikus bántalmain kitűnően segítenek.

Busch plébános, Weischütz.

Raktár Miskolczon: *Baruch Gyula, Rác Jenő, Kellner E., Balog József, Nemes Árpád* gyógyszerértáraiban, *Szabó Béla* drogua-üzletében; *Máhr Károly, Hesz Jenő* csemege és fűszerkereskedésében.

Magyarországi kizárólagos főraktár: **TÖRÖK JÓZSEF** gyógyszerértára Budapest, Király-utca 12. szám.

=====*Közlemények árjegyzékkel ingyen és bérmertve.*=====

18-20

Hirdetések felvétetnek a kiadóhivatalban,

Széchenyi-utca 45. sz. a. Wesselényi és Szelényi könyvnyomdájában.

ORPICK JAKAB RO
BUTORGYÁROS, KÁRPITOS ÉS DISZTÓ

Borsodmegye legnagyobb és legrégibb butorgyára,
szőnyeg- és függönyraktára

Miskolczon,
Takaréképénztár-épület
a Nemzeti színházzal szemben.

Menyasszonyi kelengyék!
Butorok
hivatalok, orvosok, ügyvédek, fürdők és szállodák részére.

Részletfizetések engedélyeztetnek.

197-20

Nyomatott Wesselényi és Szelényi könyvnyomdájában Miskolczon.